

АНАЛИЗ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2019 г.
на територията на ТП „ДГС Търговище“

I. Увод

На територията на ТП „ДГС Търговище“ основен вид дейност се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнат добива на недървесни горски продукти (НДГП) и се ограничава само в събирането на такси за ползване на НДГП по приложение 1 и приложение 2 към чл.81, ал.1, т.3 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

В ловностопанско отношение по-голяма част от площта на стопанството се стопаниства от ловните дружинки, членуващи в Сдружение „Ловно-рибарско дружество – Търговище“ гр. Търговище. Държавният дивечовъден участък (ДДУ) „Момино“ представлява другата част от площта и се стопаниства от „Лов и риболов-Търговище“ ООД гр. Търговище.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горско- и ловностопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да се обединят в две групи:

1. Негативен екологичен ефект – Такива са различни замърсявания на околната среда вследствие на горскостопанските дейности; унищожаване и/или влошаване на видове организми, групи и популации на видове; унищожаване и/или влошаване на екосистеми; различни негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища; увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; залесяване с неподходящи и разпространение на инвазивни видове; увеличаване на риска от горски пожари; влошаване здравословното състояние на насажденията; намаляване на устойчивостта на насажденията и екосистемите по отношение на биотични и абиотични фактори; трансформация на горски в негорски територии и други.
2. Негативен социален ефект – Социалния ефект обхваща нездадоволяване нуждите на местното население с дървесина; ограничаване ползването от НДГП; ограничаване достъпа до горските територии; нарушаване правата на собственост и ползване; нанасяне на имуществени щети; негативно въздействие върху пътната инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа и върху водоизточници; негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование, места с историческо значение, места за религиозни и/или културни средища /събори и други); негативни въздействия върху ловностопанските дейности на местните общности и други.

III. Анализ на положителните въздействия

Общата територия на ТП „ДГС Търговище“ по ГСП от 2013 г. е 19349,7 ха и включва: Държавна горска територия; Общинска горска територия; Частна горска територия; Собственост на религиозни общности; Горски територии, стопанисвани от Юридически лица; Чуждестранна собственост и Съсобственост.

От тях 15505,2 ха представлява държавна собственост като по-голяма част от територията на стопанството обхващаща част от района на източната природогеографска подобласт на Дунавската равнина и северната част на Предбалкана от старопланинската област. Тук преобладават ниските и заоблени била и хълмове, а доловете са силно врязани със стръмни и много стръмни брегове. Основният горски масив се намира южно от град Търговище, който е част от Преславската планина. Разнообразието на релефа, почвените характеристики, и климатът обуславят богатото и значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни както в икономически така и в екологичен и социален аспект. Те поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

За постигане на положителни въздействия през 2019 година на територията на ТП „ДГС Търговище“ се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване:

През ревизионния период е планирано залесяване на площ от 1,3 ха. През 2019 г. не е извършено залесяване на територията на ТП „ДГС Търговище“.

2. Стопанисване:

- Отгледни сечи – 6471 дка в т.ч. 70 дка без материален добив
- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ) през годината е извършено на площ – 479 дка.
- Маркиране на ЛФ 2019 г. – 40 680 м³ стояща маса.

3. Дърводобив:

- Дърводобив – добити са 36 291 пл.м³ лежаща маса, от тях: 5174 пл.м³ дървесина за местно население.
- По сортименти са добити при счета: Едра – 3012 пл.м³; Средна – 8082 пл.м³; Дребна – 2270 пл.м³; Дърва – 22421 пл.м³ и Вършина – 506 пл.м³ лежаща маса.

4. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопански мероприятия – през 2019 г. са провеждани само мероприятия, свързани с обезвреждане и унищожаване на трупове от диви свине.
- Недървесни горски продукти – за годината са издадени 16 бр. пъзолителни по приложение 1, чл.81, ал.1, а именно: Цвят глоб - 2000 кг; Липов цвят- 31800 кг; Листа липа- 26000 кг; Плод глоб- 1000 кг; Левурда лист- 7000 кг; Бършлян лист – 1000 кг; и 4 бр. приложение 2, чл.81, ал.1 – за об.коприва.

5. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

- Защита на горските територии – през 2019 г. няма подадени сигнални листи за установени повреди от биотични и абиотични фактори в горите на територията на ТП „ДГС Търговище“. Изведена е санитарна гола сеч в две насаждения с обща площ 2,0 ха.
- Противопожарни мероприятия – поддръжка на 10 285 л.м. минерализовани ивици, изорани основно от арендатори на земи, граничещи с горски територии.

6. Охрана на горите: Съставени са 38 бр. актове за установяване на административно нарушение и 20 бр. констативни протоколи - по ЗГ

Горскостопанските мероприятия отнасящи се до дърводобив са залегнали в различни процедури и се извършват от външни изпълнители. За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите, извършващи дърводобив на територията на стопанството, са предвидени срокове за временно спиране на добива и транспортирането на дървесина, така че да не се възпрепятстват други дейности като сватбуване на дивеча, опазване на токовища и добив на недървесни продукти. Сроковете са съобразени със ЗЛОД и определени по видове дивеч за всяко едно насаждение по обекти.

Ловностопанските мероприятия – площите се стопанисват от ловните дружинки, членуващи в сдружение „Ловно-рибарско дружество – Търговище“ гр.Търговище , а ДДУ от „Лов и риболов-Търговище“ ООД гр. Търговище.

Охраната на горите, лесозащитните и противопожарните мероприятия се осъществява със служители на стопанството, а лесокултурните мероприятия включващи стопанисването – чрез възлагане или от временни сезонни работници.

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са залегнали в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния FSC стандарт, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия ТП „ДГС Търговище“ може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- Микроклиматата в района не се влияе от изведените сечи.

- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възстановяване.
- При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените градини на стопанството и фиданки от сертифицирани разсадници.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГП на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреция и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по - добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища и други.

Анализът от извършеното наблюдение показва, че горите на територията на ТП „ДГС Търговище“ са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилното им поддържане и стопанисване.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозаштитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. В насажденията с изведені сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подгърда са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Мониторинга обхваща и естественото възстановяване на горите на територията на ТП „ДГС Търговище“. Това оптимално възстановяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага по - висока продуктивност на гората.

С оглед положителните резултати от анализа ТП „ДГС Търговище“ приключва годината с положителен финансов резултат и много висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

ИНЖ. СТЕЛА АТАНАСОВА

Директор на ТП „ДГС Търговище“ гр. Търговище,

Изготви:
инж. Надежда
зам. директор

